

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Synodus Ephesina conqueritur, non de incompetentia Principis, sed de obreptione; quam Legatis missis ostenderunt. Discussio, an ordo retentus esset à Concilio, fieri poterat in Consistorio, ut ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

& Imperij Lib. IV. Cap. III.

205

*omnia intentionem piissimi & Christianissimi
Imperatoris nostri sequamur. Prefulgere etenim
debet his gestis.*

V. Alio etiam cōque eximio jure ureban-
tur Principes in praescribendo judiciorum
ordine quā in synodis à se indicatis peragen-
da erant. Hinc profectum est ut praecipios
magistratus delegarent, qui Concilii inter-
essent, non solum ut vis publica & tumultus
acercentur, sed etiam ut ab Episcopis cogni-
tionum ordo servaretur. Quare Dionysius
Comes, ut vidimus suprà, à Constantino ad
Concilium Tyrium missus est, ut animadver-
sor esset & custos conservande equabilitatis &
ordinis. Theodosius Candidiano Comiti reti-
nendi ordinis curam in Synodo Ephesina in-
junxit; sed angustioribus finibus mandatum
coēcuit, scilicet ad submovendos tumultus
monachorum & laicorum, mutuas Episco-
porum contentiones impediendas, & suffra-
gium cuiusque liberum conservandum. Con-
cilio Ephesino secundo adfuit Elpidius Co-
mes cum Theodosij mandatis amplioribus,
nempe ut tranquillitate Episcopis procura-
ta, cognitiones ex ordine instituerentur,
qui ē τάξι μη ωργίαν τὰ τῆς Σοφίας.
In Concilio Chalcedonensi eminentissimi
magistratus, quo quidque ordine gerendum
sit, praescribunt. Tanta autem severitate hac
in parte à Concilii obedientiam Principes
exigebant, ut si praescriptum sibi judiciorum
ordinem egressa fuissent, quidquid neglecta
cognitionis lege decretum foret, Principes
in irritum mitterent; ut patet ex Theodosij
rescriptis adversus Synodum Ephesinam la-
tis. Theodosius omnibus Metropolitis syno-
dum generalem Ephesi celebrandam ad
Pentecosten anni quadringentesimi trige-
simi primi indixit, ut communī omnium
Episcoporum suffragio rebus Ecclesiae con-
suleretur, coram Comite Candidiano, qui
tranquillitati synodi prospiceret. Ioannes
Antiochenus Patriarcha plusquam dies
quindecim ultra conditum diem in itinere
moratus, Cyrillo Alexandrino & reliquis
patribus significat non esse quid diutius ex-
pectaretur, sēque absente de Nestorio qua-
stionem haberri posse. Itaque Nestorius, qui
Ephesi praesens aderat, tribus Edictis intra
triduum in jus vocato, & se synodo sistere
renuente, causantēque Ioannis Antiocheni
absentiam, cuius adventus intra quatriduum
expectabatur, de fidei causa deliberatum
est, atque absente Candidiano Nestorius senten-
tia omnium Episcoporum dejectus est.
Ioannes Antiochenus, qui statim post dam-
natum Nestorium Ephesum appulerat, &
agerrimè tulit se absente sententiam latam,
ideoque à Concilio secedens, ex triginta

Metropolitanis, quos secum duxerat, Conciliabulum quoddam coegerit, Cyrillumque Alexandrinum, & Memnonem Ephesium, veluti turbarum auctores, episcopatu deje-
cit; & vicissim Ioannes & Orientales Epis-
copi germanæ Synodi Ephesinæ judicio à
functionibus sacerdotalibus suspensi sunt.
Quibus de rebus cùm Candidianus ad
Theodosium retulisset, ille rescripto suo
quaecunque gesta erant & decreta à synodo
rescidit; ex eo scilicet capite, quod Conci-
lium integrum non fuisset, & à prescripta
literis imperialibus forma patres discessi-
sent; jussitque ut omnia de integro discute-
rentur, atque ex communi omnium senten-
tia fidei regula constitueretur. Præterea se
Legatum quendam è Palatio misurum mo-
nuit, qui, unà cum Candidiano, quæ acta
essent perspicceret, eaque prohiberet quæ
legitimo ordini adversarentur. Quibus ver-
bis significatur tam dejectio Cyrilli & Mem-
nonis ab Orientalibus Episcopis, quām Ne-
storij depositio, & Ioannis Orientaliumque
suspensio à Synodo Ephesina decreta. Hoc
Theodosij rescriptum magni momenti mihi
quidem esse videtur, ut fines jurisdictionis
regie, quando de politia ecclesiastica viola-
ta agitur, recte constituī possint. Etenim
Theodosius quæ canonum & legum rescrip-
torumque suorum ordine non servato gesta
sunt rescindit quidem, sed causæ ipsius in-
tegram cognitionem synodo relinquit. Cu-
stos est ordinis canonici, non autem execu-
tor canonum. Verba rescripti hac sunt:
*Proinde sacre maiestati nostra placuit talem pro-
cedendi modum nullum habere locum aut momen-
tum, his vero que incepit & citra ordinem gesta
sunt censantibus, doctrinam de pietate prius, si-
cuti decretum fuit, discuti, eamque juxta com-
munem totius synodi sententiam in posterum ob-
tinere.* Infrā: *Et quispiam è sacro nostro palatio
unà cum magnificentissimo Candidiano Comite
destinatur, qui nostro iussu que acta sunt cognos-
cat, quique que legitimo ordini dissentanea sunt
prohibeat.*

VI. Synodus Ephesina, his literis accep-
tis, non expostulat cum Theodosio de usur-
pata jurisdictione, sed conqueritur à Can-
dianō obreptum Principi fuisse antè quām
ex epistola synodica de rerum gestarum or-
dine certior factus esset. Quare obsecrat ut
Candidianum unā cum Episcopis quinque à
Concilio delegandis evocet, qui ejus pietati
comprobent omnia canonice peracta fuisse:
deserta. Εἰ μετέρες καρχίττας μετασχημάτης πάντα
τῆς ἀγίας συνόδου, αποτιθέμενοι τοῖς πετραῖς φύσιοις
οὐτὶ τῆς ὑψηλῆς λοταρείας. Vnde patet non ab-
nuere Concilium quin Princeps cognoscat
an ordo canonicus & legitimus in synodo à

C c iii

patribus retentus fuerit. Theodosius Itam
Ioannem sacrarum largitionum Comitem
Ephesum mittit: qui rebus omnibus accusa-
tè discussis, Orientalium calumnias derexit,
& synodo indulxit ut septem Episcopos ad
Comitatum delegaret. Eadem facultas con-
cessa est Orientalibus, qui mandatis suis in-
structos septem etiam Episcopos ad Princi-
pem destinarunt. Sed mandati illius verba
expendenda sunt; quæ docent maximam il-
lam contentionem de ordine servato, vel
interverso, discuti posse, aut à Principe ipso,
aut intra Consistorium, vel in Senatu, aut
in Synodo Episcorum, prout Principi col-

Mandato Orient. in Synodo Episcoporum Libuissit: Si quesito habeatur de rebus controversis, vel apud piissimum Principem, vel in sacro Consistorio, vel apud sacrum Senatum, vel in synodo patrum. Cum autem utriusque partis Legati Constantinopolim se contulissent, perspecto rerum actarum ordine, Synodus Ephesinam canonice Nestorij causam discussisse Theodosio constitit; ideoque statim acta Synodi Edicto confirmavit.

VII. Ceterum non eo solum nomine conquestum vidimus Theodosium, quod pleno & integro Concilio negotia discussa non fuissent in Synodo Ephesina, sed eo etiam, quod à forma literis suis perscripta temere discessum fuisset. Liberum enim sibi esse Principes existimabant ut rerum gerendarum ordinem etiam Conciliis Oecumenicis praescriberent, quemadmodum superius dixi. In duobus autem capitibus præcipue fines praescriptos à Principe patres exceperant. Vnum est, quod absente Candidiano judicium adversus Nestorium peregerant. Alterum, quod licet synodo Princeps denuntiasset nullam civilem aut criminalem caussam, etiam si ecclesiastica esset, movendam esse adversus quempiam Episcoporum, vel in synodo, vel in publico iudicio, sed omnia ejusmodi Constantinopolim avocanda, artamen Cyrilli, & Memnonis, Ioannisque, & Orientalium damnationes subsecutæ legem datam violaverant. Eadem ratione securus est postea idem Theodosius in secunda Ephesina Synodo. Prohibuit enim commonitorio suo, quod Elpidio Comiti datum est, ne lites ullæ instituerentur in synodo antè quam fidei questio finem acceperisset. Præterea autem vertuit ne Flavianus Episcopus Constantinopoleos, aut ceteri Episcopi quisentiam adversus Eutychem in Synodo Constantinopolitana dederant suffragium suum ferrent in Concilio Ephesino. Elpidius executionem mandati hac in parte graviter urxit, Theodosio ordinem rerum vindicantis verbis: *Imperator adimplens ipse primus ordinem legum, cuius est conditor &*

In Syn. Chalced.
A.D. 1. & 341-700
Georgius πάπας

custos, iussit eos qui semel judicaverunt, iudicandorum locum obtinere. Itaque Theodosius Flavianum & Synodum Constantinopolitanam eodem loco habuit quo ceteros judges à quibus provocari potest, qui iudicis non intersunt in quibus de eorum appellatione cognoscitur. Quin etiam cum à canonicis constitutum sit illi similem pœnam indicendam qui contra canones excommunicatio- nis aut dejectionis sententiam protulerit, Theodosius eum cognitioni synodi ordinent prescripsit, ut Flavianus inter reos habetur. Alio tamen jure usi fuerant Episcopi Orientales qui Antiochia in Athanasiū sententiam dixerant. Illis enim & Iulius, qui eos literis suis Romam ad secundum iudicium evocabat, & Constantius & Constans Imperatores, qui Synodum Sardicensem in dixerant, suffragia integra reliquerunt, quæ una cum Occidentalibus Episcopis in synodo conferrent. Discremen ex eo proficiuntur, quod Concilij Antiocheni ratio habita fuit, perinde ac si appellari ab ejus iudicio non posset, sed tantum retractationis cognitio institui, ut fieri solebat adversus sententias Praefectorum prætorio. At synodus Flaviani non eo jure portata est, sed eo loco habita ac si ab ea provocari posset. Quod non alia ratione nitebatur quam mero Theodosij arbitrio, qui ordini hujus cognitionis quas voluit leges prescripsit, et si a ceterorum iudiciorum ordine alienas.

C A P V T I V.

Synopsis.

I. Principes aliquando suspendebant prioris synodi iudicatum, nova synodo iudicata. Quod factum à Theodosio in causa Nestorij. Qui damnatus à Synodo Romana & Alexandrina, nisi resipisceret intra decem dies. Theodosius Synodo Ephesina iudicata ad petitionem Nestorij, interim nihil innovari jussit. Ostenditur à Concilio malum rationem suspensions.

II. Autoritas Theodosij interpellata à Leone, ut suspendi juberet executionem secunda Synodi Ephesina. In qua Diuersis omnibus pertumultum egit contra canones, deposito Flaviano. Leo hanc synodum reprobat in Concilio Occidental. Sed auxilium Principis implorat aduersus Orientales. Iis verbis utique quæ auctoritatem Principam in hacre significant.

III. Leo de iniquitate synodi judicium tulit. A Principe vero petit rescissionem, ex eo capite, quod per vim & contra canonum ordinem omnia gesta essent. Vir eruditissimus putat à Leone peti prioris legis revocationem, qua Theodosius Synodum Ephesinam confirmaverat. Sed nondum resicerat legem illam latam suisse. Refutavit Novatores, qui à Principe solo rescissionem synodorum tunc peperdisse volunt. Theodosius noluit satisfacere desiderio Leonis. Sed Marciianus indicavit Synodum Chalcedonensem, que necessariam putavat Principis legem ad Synodum Ephesinam resonandam, quam à Principe obtinuisse.